

Svar på skriftligt spörsmål om planen för finansieringsperioden för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE)

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 242/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Mirka Soinikoski /gröna m.fl.:

Hur ämnar regeringen utnyttja den riksomfattande trafiksystemplanen i den följande ansökan om stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa,

hur ämnar regeringen påskynda planeringen av banprojekt så att investeringsplanen framöver är färdig för ansökningar om EU-finansiering, och

hur ämnar regeringen verkställa ansökningarna om EU-finansiering för projekten på stambanan under programperioden 2021–2027?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Den riksomfattande trafiksystemplanen som nyligen godkändes av statsrådet möjliggör en långsiktig och planmässig verksamhet i syfte att bereda sig inför ansökningar om EU-finansiering. Det är möjligt att genom det investeringsprogram som genomförs i samband med verkställandet av trafiksystemplanen säkerställa att planeringen och genomförandet av investeringarna görs i rätt tid bland annat med beaktande av ansökningarna om EU-finansiering.

Erhållandet av stöd för trafikprojekt från EU:s instrument Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) förutsätter alltid nationell finansiering. Under följande programperiod kan högst 30 procent EU-finansiering fås för byggandet och högst 50 procent för planeringen av projekt. Därför bör merparten av finansieringen hittas från nationella finansieringskällor. Trafiksystemplanens första år begränsas av den gällande planen för de offentliga finanserna och ramnivåerna enligt den. Inom ramen för budgetbeslut ansöks finansiering även under de första åren av planeringsperioden för alla pågående stödberättigade projekt.

Ett av de viktigaste målen för programmet för trafiksystemplanen är att garantera att hela Finland är tillgängligt och tillgodose behoven hos näringslivet, pendlingstrafiken och boendet. Utvecklingen av trafiksystemet ska ses över även vad gäller trafiknätet som inte omfattas av det så kallade TEN-T-nätet som fastställs i EU-förordningar. Det finns stora behov av att utveckla trafiknätet i hela Finland.

Planreserven ska vara tillräckligt bra och uppdaterad för att beslut om nya projekt ska kunna fattas utifrån tillräcklig och aktuell information. Planreserven har krympt under de senaste åren

då planerade projekt har inletts. Eftersom planeringsprocessen med olika skeden tar flera år, ska planeringen av eventuella framtida projekt som ska genomföras inledas flera år i förväg. Även deltagande i ansökan om FSE-finansiering förutsätter tillräcklig planering i rätt tid. Det har i trafiksystemplanen framförts förslag om att öka finansieringen för planeringen av trafikledsnätet från den nuvarande finansieringen för att kunna svara på kommande utmaningar. Med uppdateringen av planeringsprogrammet för trafikledsnätet säkerställs att planeringen är systematisk och i rätt tid.

Utsikten för utvecklingen av bannätet på lång sikt har skapats genom att grunda projektbolaget Finlandsbanan mellan Helsingfors och Tammerfors och projektbolaget Entimmeståget till Åbo mellan Helsingfors och Åbo. Bolagens uppgift är att utföra planering och finansiering i anknytning till projekt fram till beredskap inför byggande. Projektbolaget Finlandsbanan ägs tillsammans av finska staten, Finavia Abp och 20 kommuner och städer. Delägarna har avtalat om att bolaget, i syfte att trygga sin finansiering, ska ansöka om och utverka fullt belopp av finansiering från Europeiska unionens fond för ett sammanlänkat Europa och eventuella övriga tillgängliga finansiella understöd och bidrag för sin verksamhet. Enligt kommunikationsministeriets uppfattning främjar bolaget planeringen för att främja projektets mognad för att förutsättningarna för erhållande av finansiering ska vara så bra som möjliga under kommande utlysningar. Det görs förberedelser inför ansökan om finansiering för övriga objekt på stambanan enligt ovannämnda planerings- och investeringsprogram alltid då kriterier för ansökan och budgetbeslut gör det möjligt.

Helsingfors den 10 maj.2021

Kommunikationsminister Timo Harakka